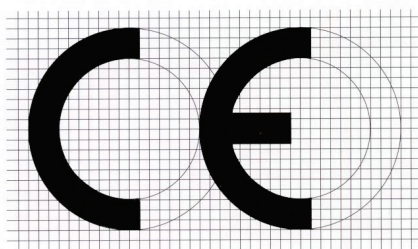

CE marķējums

Pētot preču iepakojumus, bieži uz tiem var pamanīt abreviatūru CE – tulkojumā no franču valodas – Conformité Européenne jeb Eiropas atbilstības apliecinājums. CE zīme apliecina, ka produkts atbilst Eiropas Savienības (ES) drošības, veselības un vides aizsardzības prasībām. CE zīme ES tika ieviesta, lai novērstu preču aprites ierobežojumus un aizsargātu sabiedrības intereses, tādēļ CE marķējums ir obligāts daudzām precēm, kas piešķirams pirms to nonākšanas tirgū.

Kas ir CE marķējums?

Ar CE marķējumu ražotājs apliecina, ka prece atbilst visām attiecināmajām normatīvo aktu prasībām, kas noteiktas ES direktīvās. Turklāt CE marķējums atvieglo uzņēmumiem pieeju ES tirgum, jo nav nepieciešama preču atkārtota pārbaude vai to pielāgošana citām prasībām. CE zīme nenorāda, ka ražojums ir izgatavots Eiropas Ekonomiskajā zonā (EEZ), bet tikai apliecina, ka tas ir drošs un atbilst piemērojāmajām prasībām, kas ļauj to

CE zīmes lietošanu nosaka noteikti ES tiesību akti – direktīvas. Precēm, uz kurām šīs direktīvas neattiecas, CE marķējuma zīmi nedrīkst pievienot.

Kurām preču grupām CE marķējums ir obligāts?

Saskaņā ar direktīvām, marķējums ir obligāts šādām preču grupām:

- gāzes apkures katli;
- trošu ceļi, pa kuriem pārvadā cilvēkus;
- būvmateriāli;
- elektromagnētiskie savienojumi;
- iekārtas un aizsarglīdzekļi, kas paredzēti lietošanai sprādzienbīstamā vidē;
- pirotehnikas materiāli;
- lifti;
- elektroiekārtas;
- medicīniskie izstrādājumi – implantanti;
- visas medicīnas un ārstniecības iekārtas;
- diagnostikas iekārtas – in vitro;
- mehāniskie, neautomātiskie svāri;
- iesaiņojums un iesaiņojamo materiālu atlikumi;
- individuālie aizsardzības līdzekļi;
- spiediena iekārtas un to aprīkojums;
- stacionāras radio un telekomunikācijas ierīces;
- izklaides kuģi;
- ražošanas iekārtas;
- rotaļlietas.

Ražotāja atbildība

Pastāv maldīgs pieņēmums, ka ražojumus, uz kuriem izvietota CE zīme, pārbauda un apstiprina kāda iestāde. Patiesībā daudzus ražojumus var novērtēt pats ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis. Īpaši noderīga iespēja īstenot šo procesu ir maziem un vidējiem uzņēmumiem, kuri ne vienmēr var atļauties ārēju iestāžu veiktas pārbaudes. Pārbaudes vai testus, kas nepieciešami ražojuma atbilstības noteikšanai, veic pats ražotājs.

CE zīme tiek izvietota uz ražojuma pirms tā laišanas tirgū. Ražotājs šo procedūru veic saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem, kas attiecas uz konkrēto produktu. Ražotāja pienākums ir pārliecināties, ka ražojums atbilst ES direktīvās noteiktajām drošības, veselības un vides aizsardzības prasībām, vai, ja noteikts direktīvā(s), jāiesniedz ražojums pārbaudei atzītā atbilstības novērtēšanas iestādē. Marķējot precī ar CE zīmi, ražotājs apliecina, ka uzņemas pilnu atbildību par attiecīgā ražojuma atbilstību visām Eiropā spēkā esošajām juridiskajām prasībām.

Atbilstības novērtēšanas iestādes

Noteiktām preču grupām, piemēram, bīstamām iekārtām vai augstspiediena vārstiem, ir svarīgi iesaistīt sertificēšanas iestādes, kas pārbauda ražojumu un lemj, vai produkts atbilst attiecīgajām tiesiskajām prasībām un var saņemt EK atbilstības deklarāciju. Organizācijas, kas veic šīs grupas ražojumu pārbaudes, ir uzskaitītas [NANDO](#) (izraudzītu un pilnvarotu organizāciju) datu bāzē.

Kad novērtēšanas iestāde ir apstiprinājusi produkta atbilstību, ražotājs var izdot EK atbilstības deklarāciju un uzlikt CE zīmi pārbaudītajam ražojumam. Neatkarīgi no tā, vai ir iesaistīta novērtēšanas iestāde, tikai un vienīgi ražotājs izvieto CE zīmi, izsniedz EK atbilstības deklarāciju un ir atbildīgs par izstrādājuma atbilstību drošības, veselības un vides aizsardzības prasībām.

Ja prece nav marķēta ar CE zīmi, tad Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) ir tiesīgs izdot lēmumu par preces izņemšanu no tirgus un atbildīgajam uzņēmumam var uzlikt administratīvo sodu, turklāt iespējama preces konfiskācija.

Papildus informācija:

- Eiropas Savienības tiesību akti, kuri nosaka CE zīmes lietošanu – <http://www.newapproach.org/Directives/DirectiveList.asp>
- Eiropas Komisija, lektāžu tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU direktorāts – CE marķējums (direktīvas, standarti, meklēšana) – http://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en
- Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC), informācija uzņēmējiem, par CE zīmi: <http://www.ptac.gov.lv/lv/content/par-ce-z-mi>